

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	CHEM 125, Qeyri-üzvi kimya-1, 6 AKTS	
	Departament	Kimya və Kimya mühəndisliyi	
	Program	Bakalavr	
	Tədris semestri	2023/24-cü tədris ilinin payız semestri	
	Fənni tədris edən müəllim(lər)	Elm Dr. dos. Rəvan Rəhimov	
	E-mail	revan_chem@mail.ru	
	Telefon	(+99412)4217916, 4225258	
	Mühazirə otağı/ cədvəl		
	Məsləhət saatları		
Prerekvizitlər	CHEM 208 General and Inorganic Chemistry		
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü (məcburi seçmə)	Məcburi		
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<p><u>Əsas dərslilər</u></p> <p>1.V.M.Abbasov, A.M.Məhərrəmov, M.M.Abbasov, M.A.Babanlı, A.M.Tağıyeva. Qeyri-üzvi kimya. Azərb. Milli Ensiklopediyası Nəş-tı. Bakı:2001. 560 səh.</p> <p>2. Ю.Д.Третьяков, Л.И.Мартыненко, А.Н.Григорьев, А.Ю.Цивадзе. Неорганическая химия, Химия элементов. Книга 1, Москва «Химия» 2001, 472 с.</p> <p>3. Ю.Д.Третьяков, Л.И.Мартыненко, А.Н.Григорьев, А.Ю.Цивадзе. Неорганическая химия, Химия элементов. Книга 2, Москва «Химия» 2001, 583 с.</p> <p>4. Н.Ə.Нəmidzadə. Ümumi və qeyri-üzvi kimya. Bakı: Sabah, 1993. 165 səh.</p> <p><u>Əlavə dərslilər</u></p> <p>1.Ə.B.Əliyev, Y.K.Həsənov, S.İ.Sadıqzadə. Ümumi və qeyri-üzvi kimya. Bakı: Maarif, 1987.</p> <p>2.B.B.Nekrasov. Ümumi kimya. Bakı: Maarif, 1965.</p> <p>3. A.Ə.Verdizadə, T.D.Əlizadə, N.A.Verdizadə. Kimyadan vəsait. Bakı: Maarif, 1982. 247 səh.</p> <p>4.N.A.Qlinka. Obşaya ximiya. Moskva: Vişşaya şkala, 1981.</p> <p>5.N.A.Qlinka. Zadaçi po obşey ximii. Moskva: Vişşaya şkola, 1986.</p>		
Tədris metodları	Mühazirə		x
	Praktiki məşğələlər		x
	Laboratoriya işləri		x
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Quiz		10
	Fəallıq		10
	Prezentasiya		10
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Kursun təsviri	<p>Qeyri-üzvi kimya fənni kimyəvi elementləri, onların xassələrini, çevrilmələrini və bu çevrilmələr zamanı baş verən qanunauyğunluqları öyrənir. Qeyri-üzvi kimya kimyanın qeyri üzvi maddələrdən bəhs edən bölməsidir. Bu bölmədə qeyri-üzvi maddələrin təbiətdə tapılması, xüsusiyyətləri, kimyəvi xassələri, alınma üsulları, tətbiqi və əhəmiyyəti öyrənilir. Qeyri üzvi kimyanın əsas bölmələri aşağıdakılardır: Elementlər Kimyasına giriş. Bəsit maddələr, onların kimyəvi və kristallokimyəvi quruluşu. Metallar və qeyri metallar. Dövri sistemdə sinif sərhədi. Maddələrin fiziki və kimyəvi xassələri, təbiətdə yayılmaları və alınmalarının ümumi prinsipləri. Yüksək təmizlik dərəcəsinə malik bəsit maddələr. Binar kimyəvi birləşmələr. Onların təsnifatı: hidrogenli birləşmələr, hallogenidlər, xalkogenidlər. pniktogenidlər, karbidlər, silisidlər, boridlər. İntermetallik birləşmələr. Mürəkkəb kimyəvi birləşmələr. Onların təsnifatı. Hidroksidlər xarakteristik birləşmələr kimi. Turşu - əsas xassələri. Oksigenli turşuların duzları, kompleks birləşmələr.</p>		
Kursun məqsədi	<p>Kursun məqsədi: Bu kurs “Analitik kimya” kursunun prerekvizitidir.</p> <p><u>Kursun əsas məqsədi</u> — tədris proqramının tələblərinə əməl olunmasıdır.</p> <p><u>Kursun spesifik məqsədləri</u></p> <p>-Tələbələrin növbəti semestrədə “Analitik kimya” kursunu daha yaxşı mənimsəməsi üçün özül yaratmaq</p>		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<p>Fənnin tədrisindən sonra tələbələr aşağıdakıları bacarmalıdır:</p> <p>Qeyri üzvi birləşmələrin xammal mənbələri haqqında biliklərə malik olmaq;</p> <p>Qeyri-üzvi maddələrin alınma üsulları haqqında məlumatlar verə bilmək;</p>		

		Tullantısız və az tullantılı sənaye sahələrinin yaradılması üçün qeyri-üzvi sənaye sahələrinin təkmilləşdirmək üçün tövsiyələr verə bilmək; Qeyri üzvi maddələrin daha müasir üsullarla alınması yolları haqqında yeni biliklər formalaşdırmaq.	
Tədris siyasəti və davranış		<p><u>Aktivlik/Fəallıq</u> Sınıf müzakirələrində fəal iştirak etmək, suallar vermək və qrup fəaliyyətlərinə töhfə vermək sizin mürəkkəb anlayışlar haqqında düşüncələrinizi artırmağa bilər. Bəzi şübhələri aydınlaşdırmağa, fikir mübadiləsi aparmağa, tələbələrə və müəllimlərdən öyrənməyə imkan verir.</p> <p><u>Quiz</u> Quiz müəllimlərə tələbələrin əsas anlayışlar və mövzuları başa düşmələrini ölçməyə kömək edən qiymətləndirmə formasıdır. Onlar tələbələrin mühazirələrdə və ya məşğələdə təqdim olunan materialı qavrayıb-qavramadıqları haqqında məlumat əldə etmək üçündür. Quiz yazılı formada keçirilir. Açıq suallar çətinlik dərəcəsi olaraq 1 və ya 2 ballıq olur. Quiz cəmi 10 bal ilə qiymətləndirilir.</p> <p><u>Prezentasiya</u> Qeyri-üzvi kimya fənnindən təhsil alan tələbələr öyrəndikləri bölmələr üzrə bilik və bacarıqlarını təqdimatlar şəklində nümayiş etdirirlər. Dərs zamanı qrup işi və təqdimatlarla məşğul olmaq tələbələrin gələcək karyeralarına birbaşa ötürülə bilən bacarıqların inkişafına kömək edir. Tələbələr verilmiş mövzu üzrə axtarış aparır və əldə etdikləri məlumatlar əsasında 10-15 dəqiqəlik təqdimatla çıxış edir. Çıxışdan sonra həmin mövzu üzrə suallar verilir. Həm təqdimatı, həm də suallara cavabı yüksək olanda maksimum bal (10) ilə qiymətləndirilir.</p> <p><u>Tələbənin kursu başa vurmaı</u> 60% və daha artıq bal toplamış tələbə kursu bitirmiş hesab olunur. Əks halda tələbə bu kursu yenidən keçməlidir.</p> <p><u>Pozuntu halları</u> Aralıq və son imtahanlarda mövcud qayadaların pozulması (köçürmə cəhdləri və digər qanunsuz hərəkətlər) hallarında tələbənin imtahan işi ləğv olunur .</p> <p><u>Dərslərdə davranış</u> Tələbə dərs zamanı müvafiq akademik şəraitin yaradılması üçün mümkün olan hər şeyi etməlidir . İcazəsiz danışığa, lüzumsuz hərəkətlərə və s. qeyri – etik davranışa qətiyyətlə yol verilmir .Tələbə dərsdə ən fəal şəkildə iştirak etməli , lazım olduqda suallar verməli və müzakirələrdən kənar qalmamalıdır .</p>	
Həftə	Gün	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1	12.09.2023	VII qrup əsas yarım qrup elementləri, hidrogen, alınması, xassələri	[1]s.69-107 [3]s.963-1024
	12.09.2023	VII qrup əsas yarım qrup elementləri, hidrogen, alınması, xassələri	[1]s.69-107 [3]s.963-1024
2	19.09.2023	<u>Seminar</u> . Məsələlər həlli.	[1]s.69-107
	19.09.2023	VI qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.112-172 [3]s.892-960
3	26.09.2023	VI qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.112-172 [3]s.892-960
	26.09.2023	<u>Seminar</u> . Məsələlər həlli. Laboratoriya işi.	[1]s.172-182
4	03.10.2023	V qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.181-242 [3]s.780-888
	03.10.2023	V qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.181-242 [3]s.780-888
5	10.10.2023	<u>Seminar</u> . Məsələlər həlli. Laboratoriya işi.	[1]s.242-248 [1]s. 249-295
	10.10.2023	IV qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[3]s. 663-777
6	17.10.2023	IV qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s. 249-295 [3]s. 663-777
	17.10.2023	<u>Seminar</u> . Laboratoriya işi. Məsələlər həlli.	[1]s. 295-299
7	24.10.2023	I qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.312-322 [2]s.56-70
	24.10.2023	I qrup əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.330-340

			[3]s.483-525
8	31.10.2023	<u>Seminar</u> . Laboratoriya işi. Məsələlər həlli.	[1]s.340-344
	31.10.2023	II qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.345-368 [2]s. 83-118
9	07.11.2023	Aralıq imtahanı	
	07.11.2023	II qrup əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.368-373 [3]s. 547-581
10	14.11.2023	<u>Seminar</u> . Laboratoriya işi. Məsələlər həlli.	[1]s.373-378
	14.11.2023	III qrup əsas yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.379-402
11	21.11.2023	III qrup əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.412-426 [2]s.131-168 [1]s. 379-402; 412-426
	21.11.2023	<u>Seminar</u> . Laboratoriya işi. Məsələlər həlli.	
12	28.11.2023	IV qrup əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.427-433 [3]s. 663-778 [1]s.434-440
	28.11.2023	V qrup əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[2]s.234-261
13	05.12.2023	<u>Seminar</u> . Laboratoriya işi. Məsələlər həlli.	[1]s. 427-440
	05.12.2023	VI qrup əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.441-458 [2]s.265-314
14	12.12.2023	VII qrup əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.459-468 [2]s.332-376 [1]s.441-468
	12.12.2023	<u>Seminar</u> . Laboratoriya işi. Məsələlər həlli.	
15	19.12.2023	VIII qrup əsas və əlavə yarım qrup elementləri, alınması, xassələri və tətbiqi	[1]s.472-511 [2]s.378-471
	19.12.2023	<u>Seminar</u> . Məsələlər həlli.	
		Final imtahanı	

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.